

מישיבת אהבה

מעייני חיזוק וגאמונה מאוצרו של מרן הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

לנו ויקי נאמן
קול "אודיע אמונתך"
בארה"ק - 08-30-20-666
בארה"ב - 605-477-7011
בלאנדאן 44-3003730634

קרבנה
אל נפשי

שאלות המוגשות
לפני מו"ר שליט"א
נפשי
בשאלתי

איומים של אהבה

"מובא מהבעש"ט שבעת קבלת התורה מצינו שהיו ב' בחינות סותרות; א' נעשה ונשמע, ב' כפה עליהם הר כגיגית... שכונתו יתברך בזה היתה להמשיך כח בישראל הן בעת עליה שזה ענין אמירתם ברצון 'נעשה ונשמע'. ובין בעת ירידה - לקבל עול מלכות שמים בקבלת עול בלבד בלי שום הארה וחיות, בבחינת כפה עליהם הר כגיגית."

האב הרחום חושש מאותו יום חורפי חשוך... מי יודע מה יקרה אז, מה יקרה כשנסיונות החיים המדומים יופיעו במלא עוזם... אולי אז נוותר לרגע על האחיזה בחבל החיים. לשם כך החדייר בנו בעת קבלת התורה את הכח להמשיך גם בימים של חושך;

"וכמו שאמרו חז"ל על משה רבינו ע"ה: "אמר רבי יוחנן כל אותן ארבעים יום שעשה משה בהר היה לומד תורה ומשכחה, ובסוף ניתנה לו במתנה, וכל כך למה? בשביל להחזיר את הטפשים" } כלומר את אותם אלו שמבקשים לעזוב את החיים כשנדמה להם שלא הולך להם לרוכשם, ואינם מבינים שהדבקים בחיים מקבלים אותם בסופו של דבר במתנה!"

והגערה הזו מאז מתן תורה היא ההארה הנפלאה שנותנת לנו את הכח להחזיק מעמד בדורות אלו:

"הכתוב אומר 'זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה' - כשהנביא ירמיהו משתפך בביטויי אהבה גדולים של קודשא בריך הוא לכנסת ישראל... ומזכיר לטובה מצבים נעלים ונשגבים של התקרבות בני ישראל לאביהם שבשמים, הוא אינו מזכיר באותה שעה את מעמד הר סיני, בו נמצאו ישראל במדריגה נעלה ועליונה ביותר, ולא את המעמד הנשגב של קריעת ים סוף שבו ראתה שפחה מה שלא ראה יחזקאל... אלא עיקר הזכרון לטובה שעולה לפני השי"ת הוא דוקא מאותם מצבים שהאדם הולך למען שמו ית' במדבר יבש וצחיח, בארץ לא זרועה... מבלי להרגיש שום השגה והתרוממות רוח.

וזה הוא שבחו האמתי של האדם עלי חלדו, לא בימי עליה והתרוממות הנפש, אלא כיצד ינהג בימים של ירידה ועצבון רוח, ימים של העלמה, שאינו מרגיש שום התרוממות והתעוררות" (לק"א ח"א קנג-קנה).

איי, לכתך אחריי... אחריי.. במדבר.. בארץ לא זרועה!

משנפתחה הצוואה אתה התרגשותו של הבן היחיד; "אוצר" הנחילו אביו... ולא סתם אוצר, אלא "אוצר חיים", אוצר של רפואות וסמים המאריכים את ימי חי האדם פי כמה וכמה מהרגיל.

אך היכן הוא האוצר, באיזו יבשת, באיזו מדינה, באיזה עיר. ביבשה או בים, בישוב או במדבר. כל זה נשאר עדיין בגדר סוד, אמנם רמזים קלים נרשמו בין השורות, אך כפי הנראה יקח זמן עד שהבן יצליח לפענח אותם.

את הכח והדבקות בחיפושיו אחר האוצר הנדיר, שאב הבן באמונתו האיתנה בדברי אביו, בכח זה דילג על קשיים ומהמורות בעבורו על ימים נהרות ומדבריות מקומות נחש ועקרב, שודדים ומחלות ים, ואף כשנכלא לא פעם במדינות שונות אשר חשדו בו כמרגל וכמעט הוציאוהו להורג...

הוא אינו מזכיר
באותה שעה
את מעמד הר
סיני, בו נמצאו
ישראל במדרגה
נעלה ועליונה

אך גם כאן התקיים 'קץ שם לחושך', בסופו של דבר הגיע הבן לקצה אחד המדבריות, שם באחת המערות נגלה אליו ה-א-ו-צ-ר, אותו אימץ אל לבו בטרם נעצמו שמורות עיניו לראשונה מזה ימים רבים...

ובחלומם... רואה הוא את אביו בסבר פנים חמורות; "שמע בני היקר, או שתקח עמך את האוצר ותיצורנו בכל לבך, או שסאן תהא קבורתך".

"אבא" - הזדעק הבן "הלא שנים רבות הפקרתי את כל כולי כדי להגיע לאוצר וכי יעלה על הדעת שדוקא ברגעים אלו אוותר עלי, על אוצר החיים..."

תלאות והרפתקאות רבות עברו על נשמות ישראל מאז החלו בחיפוש החיים מבריאת אדם הראשון ועד לגאולתם מכור הברזל המצר... ועדיין הם ממשיכים... לכתך אחרי... במדבר... בארץ לא זרועה... והכל כדי להגיע לאותו אוצר-חיים אשר בשבילו נברא העולם...

לא פלא שמיד בהגיעם קרוב לאוצר בקעה מעומק נשמתם הזעקה העל-מותית: "נעשה ונשמע"... אלא שבדיוק אז שומעים הם את דברי האב המאיימים ומפחידים כל כך; "אם מקבלים אתם את התורה מוטב, ואם לאו..."

מה זה, על מה ולמה?

• שאלה • במה צריך לעסוק בשבת, לימוד נגלה או נסתר או חסידות או שמא לומר תהילים?

תשובה: הדבר הראשון הוא להעביר הסדרה עם פירוש רש"י, ומכאן ואילך גוט אויסניצן דעם שב"ק - לנצל טוב את השב"ק בלימוד התורה בכל מקום שלבו חפץ, ובכל דבר יאמר בפיו לכבוד שבת קודש (אפילו כשהולך לישון), וכלשון המשנ"ב "כי הדיבור פועל הרבה בקדושה".

• שאלה • מה העצה המועילה להתעלות בעבודת האכילה?

תשובה: ללעוס את האוכל יותר מהרגיל עד שקצת נמאס, ואז הוא גם יותר בריא כמובא ברמב"ם וגם משברים בזה תאות האכילה, שתהיה האכילה לשם שמים להתחזק לעבודתו יתברך ויתעלה

• שאלה • מה עושים עם ילד שבזמן התפילה מסתובב מחוץ לביהמ"ד, וכששואלים אותו אם כבר התפלל, עונה שכבר התפלל?

תשובה: בשעת מעשה אין לומר לו מאומה, אך בהזדמנות אחרת צריך לומר לו, שאם כששואלים ילד אם התפלל - בשעה שלא התפלל עדיין, והוא מודה על האמת שעוד לא התפלל, אזי זה יקר וחשוב מאוד לאין ערוך אצל השי"ת, מה שזכה להתגבר ולהודות על האמת

להרוג את עצמו ולהשאיר בחיים.

מתוך שיחת קודש לשיב"ק סאטמר ירושלים, כ"א טבת תשפ"ה

כי כל מדרגה יש לה קליפות מסביב, ואלו הם הפניות, לכן יש להתחיל עם פניות עד שבאים אל האמת.

בחורים נשברים מזה שאף שהם יגיעים להתמיד בתורה שעורת רבות ברציפות, עדין לא הגיעו לטעום מתיקות התורה.

כי הקב"ה רוצה ממנו עוד ועוד נחת רוח. אם כבר יגיע לשלימותו, יצא ידי חובתו, ויוכל לחזור הביתה...

באנו לכאן כדי לעבור הנסיונות ולהמליך את השי"ת!

איך זוכים להרגיש בעת התפילה את הדביקות הראויה.

ההתחלה היא בלא דביקות. צריך להתחיל עם פירוש המלות, הדביקות בא מן השמים. אם אדם חותר מלכתחילה לדביקות, זה מבלבל אותו. יש לומר המילים עם פירוש, זהו זה.

יש בחורים השואפים למדרגות גדולות, אך לפעמים אין משיגים מה שרצו וזה שובר אותם.

כל אחד צריך לדעת שבאופן שהקב"ה מתנהג איתו, כך צריך להיות! אילו לא היה צריך להיות כן, לא היה נברא כלל. אתה צריך להמליך את הקב"ה רק באופן כזה בלבד!

מה העצה לבחור שמרגיש בבוקר שהוא קם בלי חשק וגישמאק, ואין לו כוחות להתחיל את עבודת היום.

יסוד הדברים הוא תפילה עם כונה פשוטה. כשהקב"ה יעזור יזכה יותר. אך ההתחלה הוא לומר מלה במלה עם פירוש פשוט, 'עברי מיט טייטש'. זה היסוד.

אני עושה מה שאני יכול, כל השאר שייך להקב"ה.

ואע"פ שרואה שהחבר מתלהב והוא אינו יכול להתלהב, מחר יהיה הפוך, אתה תתלהב והוא לא. אל תחוש לזה כלל.

השי"ת יעזור שיהיה לכולכם ברכה והצלחה, ושיומשכו מכם דורות ישרים, בנים ונכדים ונינים, כולם עובדי ה' וצדיקים וחסידים ותהיו מאושרים תמיד.

אם יש לבחור נסיונות ותאוות, האם זה סימן שהוא רחוק מהשי"ת.

לא! אדרבה! הפוך ממש! זהו סימן שהוא אדם גדול, והבעל דבר אינו יכול לראות בהצלחתו. אדרבה ואדרבה אנחנו מאד גדולים וחשובים בעיני השי"ת! - **"בנים אתם לה' אלקים"** כתוב על כל יהודי. אין לך תואר מכובד בעולם כמו התואר הזה, 'בנים להקב"ה'. אין נברא, מלאך ושרף, שיש לו תואר מכובד כזה. כל כך חשוב כל ברכה שאנו מברכים, וכל כך חשוב כל אמן שאנו עונים. אין לנו כלל מה להתבייש, עלינו להיות בשמחה שזכינו להיות מבני ישראל, ויש לנו ילדים יהודים ונכדים יהודים.

אדרבא ואדרבא, כמה שאדם יותר גדול, יש לו נסיונות גדולים יותר. בלי שום ספק. משה רבינו היה כ"כ גדול, וכי סבורים אתם שלא היו לו נסיונות, היו לו נסיונות יותר קשים מכולם, לכן הוא זכה להיות משה רבינו! כן!

כשיש לבחור נסיונות, איך מתגברים, מה העצה לזה.

האמת הוא כך, כשמרגישים טעם וחיות בעבודת ה', זה קל מאד [לעמוד מול הנסיונות]. השאלה היא רק כיון שבעת הנסיון אין מרגישים חיות, ולכן העצה היא מסירות-נפש! בלי שום טעם ובלי שום הסבר, אני הורג את עצמי בשביל השי"ת בלי שום הבנה, זהו זה! כי באמת לעמוד בנסיון זה קשה כמו להרוג את עצמו, **אנו באמת צריכים להיהרג בשביל השי"ת. כל שכן כשזוכה להרוג את עצמו ולהישאר בחיים, ולזכות להיות שומר הברית,** הרי זה בוודאי טוב וכדאי.

עתה בימי השובבי"ם, הבחורים יושבים כל היום ולומדים בהתמדה, מה הכלי לזכות להתמדה?

צריך ללמוד עם ניגון, עם שמחה. בשעת הלימוד צריך שיהיה המח רגוע ושמח - אתם האנשים הכי מאושרים בעולם שאתם יכולים לשבת בהאי עלמא ולעסוק בתורה. צריך לעשות עצמו שמח עד שיראה שבאמת טוב לו.

שמעתי פעם מאנשים שזכו לאיזה מדרגה, רק בגלל שבתחילה עשו עצמם כאילו הם שמחים כאילו יש להם התעוררות, עד שזה נהיה באמת.

כאיש אחד בלב אחד

על האדם לחיות תמיד עם אמונה בחשיבותו ובטוב המיוחד שיש בכל אחד ואחד מישראל, כי כשם שעל האדם להאמין בבורא עולם ובתורה הקדושה, כן יש לאדם להאמין בטוב שיש בכל אחד מישראל ממש, וכמו כן עליו להאמין גם בטוב וביוחס של עצמו שהוא מורע יעקב בחירו.

יש לו לאדם להיות מקושר לטוב ולחן של אמת ולכל מעלה טובה שיש בכל אחד מישראל, אם זה נתינת צדקה, או חסד, או תמימות, או שמירת הברית, להיות מקושר עם כל נקודה טובה ומעולה, ולשמוח בטוב של כל יהודי, ועל ידי כך לבא לידי שלמות עצמו.

כתיב בתורה **"ויהי שם ישראל נגד ההר"** (שמות יט, ב') הנאמר ביום סגולה, מתן תורה, **"כאיש אחד בלב אחד"**, שהיתה שם התקשרות עצומה של בני ישראל שכולם נחשבו כאילו לאיש אחד, וזה היה להם לרכוש עצום, להיות מקושר עם אוצרות של טובה כאלה של כלל ישראל.

היצה"ר מדמה לאדם שהוא חכם מופלג, ועי"ז הוא בא לחשוב בנגות הזולת, ולהכיר בחסרון של פלוני ובחסרון של אלמוני. איזה רווח יש לאדם מידיעת חסרונות זולתו. אדרבא, מי שרואה בחברו אך חסרונות, הוא חי חיים מרורים.

העושר האמיתי הוא כשהאדם אוהב את מעלותיו של הזולת ונהנה מכל דבר טוב שהוא עושה, ואו נחשב לו כאילו הוא עצמו עשה את הדבר הטוב ההוא, **למשל כשהוא נהנה מעניית 'יהא שמה רבה' שאמר יהודי ככונה, הרי זה נחשב כאילו הוא בעצמו אמר 'יהא שמה רבה', וכמו כן כשהוא שמירת עיניים של ישראל, הרי זה נחשב כאילו הוא עצמו שומר את עיניו.** אחדות גדולה ומופלגת כזאת שורה בכל אחד ישראל, שכל אחד עשוי להרויח מהטובה של זולתו, לפי שכל ישראל נחשבים כאיש אחד ממש, שהיה זה באופן מעשי ממש לקראת מתן תורה.

(דרשת הכנה לשבועות שנת תשס"ז לפ"ק)

שעת מתן תורה

איני אוהב לומר מוסר ואני רגיל לומר התחזקות, כי בדרך כלל האדם אומר לעצמו מוסר, והעיקר מה שצריכין הוא לחזק ולעודדו, אבל בקש ממנו לעורר על ענין של מורא מקדש, הנה מבואר בחז"ל (מגילה כט ע"א) על הפסוק (יחזקאל יא, טו) **"לכן אמור כה אמר ה' אלקים, כי הרחקתם בגוים וכי הפיצותם בארצות, ואהי להם למקדש מעט, בארצות אשר באו שם"**, 'ואהי להם למקדש מעט', אמר רבי יצחק: **'אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל'**. ומבואר בחת"ס בדרשותיו (ח"ב דף שט טור ד) **אשר זה קאי על הבתי מדרשות שאין משיחין בהם דברים בטלים, ובפרט בשעת קריאת התורה כמה צריכין לזוהר שלא ידברו או, דהלא עת הקריאה בתורה כשרה הוא כשעת מתן תורה (וזה ח"ב ויקהל דף רז ע"א), וכשמדברים או ח"ו אין לזולל גדול מזה, וכשבאים לבית הכנסת ומתפללים מהחל עד כלה כל התפילה, ונהגים מלדבר דיבורים אחרים או חזרין לבית במוחין אחרים, ונוכה להיות בי כנשתא חדא אשר מבואר בזוה"ק (מדרש הנעלם דף כג) כאשר ישובו אפי' בית הכנסת אחד יבוא משיח בב"א.**

(צפרא דשבתא ואתחנן - נחמו שנת תשע"ג לפ"ק)

טעם גן עדן

עמו בזה טובה שאין לשער כשהרג אותו בחרב נוקמת נקם ברית, כי על ידי זה הכין אותו שיוכל להתעבר בנשמת רבי עקיבא ולהודיך במדרגה נוראה מאד.

עיקר התיקון לימי השובבי"ם

בימים אלו אנו עוסקים לטהר את הנפש מפגם זה, ואכן רבותינו מצוי ארץ מדור דור יסוד לנו תיקונים נוראים לתקן עוון זה, אבל עיקר התיקון הוא לטהר ולנקות את עצמו מהזהמה שנדבק בה ולהסיר ממנו כל ריח של זהמה וטינוף של פגם זה.

משל למה הדבר דומה, למלך שישב עם שרים ונכבדי ארץ, כולם יושבים בכבוד הדר מלכות ומדברים באימה וכבוד לפני המלך, והנה נכנס בן המלך מלא טינוף ולכלוך מראשו ועד רגליו, כל צורתו אומרת לעג וקלס וחילול כבוד אביו ומעמד המלוכה, אמנם מיד כשרצה המלך להענישו כראוי לו נפל הבן לרגלי אביו והתחנן על נפשו וביקש מחילתו שיתרצה ויתפייס לו, ואכן התרצה לו המלך וסלח לו, אלא שאמר לו 'בני אהובי, אחר שסלחתי לך עליך לרחוץ את עצמך, שלא תשאר בטינוף מביש כזה...'

כך אנחנו כלפי אבינו מלכנו, כי בוודאי עלינו לראות להשתדל לתקן את אשר שחתנו, אבל עיקר התיקון הוא לטהר את נשמתנו מזהמה זו שדבקה בה, כי מלבד עצם החטא והקלקול שגרמנו בעולמות העליונים בפגמים נוראים שאין לשער - גם טינפנו את נפשינו בטינוף נורא וכיסינו את נשמתנו ברפש על רפש, לכן הדבר הראשון הוא לטהר ולנקות את נשמתנו מטינוף זה, על ידי שנשמור את עצמנו מכאן ואילך שלא ללכת אחר שום אחיזה של רע ח"ו. **דאס איז די בעסטע רחיצה. נעמען דעם עתיד און פארעכטן דעם עבר.**

אין צורך לחפש תשובות זרות

כי עיקר הדרך להסיר זהמה זו הוא על ידי שיושב ומונע את עצמו מרע, וכמו שאמרו חז"ל (קדושין לט): **'ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, והוא שבא דבר עבירה לידו, וביותר בידור הזה, שהאור מוזהם כל כך וכל רגע יכול האדם לדרת לשאול תחתית ממש, ובכל רגע יש לו בחירה אם להשאר על עמדו או ליפול בנפילה מרה ממוות, נמצא שבכל רגע הוא בבחינת 'בא דבר עבירה לידו' ויכול לעשות מצוה ממש בקדושת הברית, ובוהו הוא מטהר את נפשו מהטינוף שנדבק בו, 'מען קען דאך דינען דעם אויבערשטן בכל עת ורגע, און מען זוכט פרעמדע תשובות!'**

(מתוך קונטרס 'אודיע אמונתך' שובבי"ם תשפ"ה)

אין דער לופטן לעתיד מיט וואס פארא רחמנות ער האט געטאן אויף זיך, וואס פארא מין אלקות האט ער אריין געבראכט מיט דעם וואס ער האט אפגעטאן מיט די גדר ערוה'. ואת הרחמנות הנפלאה הווי הם מכסים ברחמנות מדומה שהיא אכזריות, ומפתים אותם לרחם על עצמו ולא לנהוג בה. **דאס איז רחמנות? הייטכן?!'**

רחמנותו העצומה של פינחס קנאה

וכן מצאנו בפנחס שהיה תכלית הרחמים על ישראל, והנה כשפגמו ישראל בברית קודש נטל רומח בידו והרג את זמרי בחרב נוקמת נקם ברית. שלכאורה נדמית הנהגתו כהנהגה של נקמה ורציחה, כנוטל את מידת הדין לכלות ולהכרית את הרשעים באכזריות כראוי להם. אבל באמת כל ימיו היה פנחס כופה את

” בני אהובי, אחר שסלחתי לך, עליך לרחוץ את עצמך, שלא תשאר בטינוף מביש כזה

יצרו, ונהוג בעצמו במה שנדמה לאכזריות, למנוע מגופו תאוות והנאות שנראה שיש בהם איזו עריבות ומתיקות וסופם אכזר ומר ממות, וריחם על עצמו שלא ילך לפי שאול בזה ובבא עבוד תאוה קלה, ומתוך אותה רחמנות אמיתית הסתכל על מעשה זמרי בן סלוא, באיזה שאול תחתית הוא מפיל את עצמו ומושיך עמו את כל ישראל בחבלי העוון, וכל כך גאו הרחמים בלבו באהבת ה' ועמו בית ישראל, עד שנטל ברחמי את הרומח ודקר בו את שניהם להצילם מרדת שחת. **'אין זיין רע האט ער געמאכט די זעלבע נקמה. די זעלבע רציחה. די זעלבע אכזריות. און דאס איז די גרעסטע רחמנות אויף כבוד שמו יתברך, אויף כלל ישראל, און אויף די גאנצע בריאה. דאס איז רחמנות!'**

וביותר אם נתבונן בתכלית הטוב שהביא עליו ברחמנות זו שעשה בלבוש של אכזריות. כי הנה כתבו גורי הארז"ל, שעל ידי שהרג את זמרי בן סלוא התלבשה נשמת זמרי ברבי עקיבא, ואחר כך עמד בניסיון נורא לילה שלם ותיקן את נשמתו בויכוח שלם, ועל ידי זה חזרה והתגלתה קדושת נשמתו של זמרי בן סלוא, כי באמת נשמתו של זמרי הייתה גדולה מאד, ולא לחינם היה נשיא מישראל, ולכן כשתיקן אותה פנחס ואחריו רבי עקיבא, עלתה למדרגה נוראה מאד להיכלל ברבי עקיבא. נמצא שעשה

הדרך להשגת נעימות בעבודת ה'

אדם הרוצה לטעום טעם גן עדן ונעימות דקדושה, אין שום דרך לזה רק לחגור על מתניו חרב נוקמת נקם ברית, ללחום מכאן ולהבא נגד כל נקודה של רע, לדחות בכל כוחו כל מחשבה והרהור של רע ולהחזירו אל הקדושה. בכל הסתה שהיצר מסיתו לענות נגדו בעזות ולדחות ולסלק כל סרך של שייכות עם הרע.

כי אי אפשר לבוא לנעימות זו של עבודת ה' אלא על ידי עזות ואכזריות - שמתאכזר על גופו ומונע אותו מללכת אחר תאוותיו, כי כשהתאוה מתגברת על האדם, מצייר לו היצר כאילו אם ידחה אותה, הוא מאבד בידיים נעימות מופלגת, ורק לאחר שהולך אחריו כעבד נרצע הוא רואה כמה שהוא מאבד הכול ורק שקר דימה לו היצר בדמיונותיו. נמצא שההולך אחר יצרו סותם לבו באכזריות, שאינו מרחם על עצמו שנופל לגהינום ועומד להתייטר ביסורים נוראים בזה ובבא על כל מחשבה דיבור ומעשה אשר לא כדת. ולא עוד אלא שאכזריות נוראה זו נדמית לו כרחמנות. לכן הדרך היחידה היא להתלבש ברוח של אכזריות דקדושה ובוהו לדחות את היצר.

מאכלים ערבים מלאים בסם המות

ועומק הענין מובא בדברי רביה"ק (ליקו"ם ח"ב ס"ח) שכהדעת מתמעטת יש לסטרא אחרא יניקה ממנה והאדם מאבד את הרחמנות, ואף הרחמנות הנשארת בו נעשית לאכזריות, כמו שנאמר (משלי יב, ט): **'רחמי רשעים אכזרי'**, כי דרך הסטרא אחרא להפוך את הרחמנות לאכזריות ואת האכזריות לרחמנות, וכך היא לוקחת את האכזריות הגדולה ביותר - להפוך את האדם לאומלל עלי אדמות, ומציירת אותה כרחמנות. הא למה זה דומה, לרואה אדם רעב ומביא לו מיני מאכל ערבים להשביע רעבונו אך מעורב בהם סם המות, שאף על פי שנראית פעולתו כרחמנות הרי היא אכזריות נוראה. כך ממש הוא מעשה הסטרא אחרא שמביאה לאדם תאוה סרוחה העתידה להביאו לשאול תחתית ממש, אלא שהיא מכסה אותו בדמיונות של תענוגות בני אדם, ובוהו הורגת אותו מיתת עולם. וכי זו היא רחמנות, הלא אין לך אכזריות גדולה מזו. **'מען נעמט אזא רחמנות, וואס פון אזא רחמנות ווערט מען אום גליקלאך, און זיי זאגן אז עס איז א רחמנות!'**

וכן להיפך את הרחמנות המעולה ביותר, להניח מחמדי עולם ולהתדבק בנועם ה', שלעתיד ישמחו את לבו בשמחה שאין לה שיעור על כל נקודה של התגברות היצר **'ער וועט טאנצאן**

ויחלש יהושע את עמלק

בעזרה"ת ימי החורף תשל"א

שכתוב בתורה (שמות לה, ב) "וּבַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יְהִיָּה לָכֶם קֹדֶשׁ שַׁבַּת שְׁבִתוֹן לַה' כָּל הָעֵשָׂה בּו מְלָאכָה יוֹמֵת" ולא פורש להם איזה מלאכות, וכשראו החכמים שמיד לאחר זה נסמכה פרשת מלאכת המשכן - מיד הבינו לדרוש למה נסמכה שבת אצל מלאכת המשכן ללמד שמצינו במשכן ל"ט מלאכות [שנקראו מלאכות] - אלו הם גם מלאכות שבת.

וכן קבלו ממשה שבשר בחלב נאסרו בבישול ובאכילה והנאה, ואחר שראו שבתורה כתוב רק "לא תבשל גדי בחלב אמו" ולא נרמזו בו איסורי אכילה והנאה - דרשו, מכיון שכתוב שלש פעמים "לא תבשל גדי בחלב אמו" לרמז על שלשה אסורים שהם בישול אכילה הנאה (אגב, אבי מורי אמר לי פעם כלל, שדבר שאין ע"ז דרש - קראו חז"ל "הלכה למשה מסיני").

וכן שמענו ממשה הלכות תפילין, ואחר זה כשמצאו בתורה "וּקְשָׁרְתֶם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפֹת בֵּין עֵינַיִךְ" (דברים ו, ח) מזה למדו את ההלכות הידועות להם איך הם רמזים בפסוק זה, כגון "והיו לטפת" כל זמן שהם בין עיניך יהיו שתיים (מנחות לו.), וממילא מרומז כאן זה שמניחים תפילין של יד קודם לתפילין של ראש, וכן הרמז מהמילה "טפת" על "טט בכתפי שתיים פת באפריקי שתיים" (סנהדרין ד:). רמז על ארבע פרשיות.

וזה כלשון הרמב"ם בהקדמת ספר יד החזקה, שהתורה והמצוות שניתנו מסיני בפירושם ניתנו, היינו יחד עם הפירוש.

ושלום וכל טוב סלה בגוף ונפש הדו"ש וטובתך.

יעקב מאיר שכטער

וכבר מוזמן שלא כתבתי לך דברי תורה, אמרתי לכתוב לך דבר נאה ומתקבל. מה ששקחתי כעת, ועי"ז נתבהרו מעט כמה דברים מוקשים שבתורתנו הק'.
והן הן הדברים: הנה מובא ממשוה רבינו עה"ש למד עם ישראל כל הארבעים שנה, כדאיתא בגמ' (עירובין נד.): כיצד סדר משנה שלמדו ישראל ממשוה בארבעים שנה במדבר, עד שנמצא ד' פעמים ביד כל אחד. וכן מובא ממשוה כתב את התורה בסוף מ' שנה וכתב או י"ג ספרי תורה לכל שבט, ואחד בהיכל. (ואע"פ שיש מחלוקת אם נכתבה פרשיות פרשיות או כולה כאחד בסוף, לא נאריך כעת בענין זה). עכ"פ ישראל קבלו את התורה בראשונה בעל פה, חוץ ממה שקבלו בסיני בו סיון לשון של עשרת הדברות בלשון הכתוב בתורה, ושבת, וכמה דברים עוד למדו קודם קבלת התורה, כי שבת נצטוו ישראל במרה (סנהדרין נו ע"ב). נמצא שבדרך כלל קבלו ישראל את חוקי האלקים בע"פ ע"י משה רבינו עה"ש ולמדו תמיד בבית מדרשו. ויתכן גם בלכתו בדרך ובשכבו וקומו, כדוגמא שפנחס אמר למשה וזכרני שבעת ירדתך מההר אמרת שהבועל ארמית קנאים פוגעים בו (סנהדרין פא ע"ב), שבדרך הילוכו היה מורה תורה והלכה לסובבים אותו.

ונקח דוגמא [כיצד נמסרה התורה לישראל - לאחר שתחילה למדה ממשוה ואח"כ קבלוה בסיני], כגון כאשר משה שנה להם לישראל את ארבעים המלאכות חסר אחת הנאסרות בשבת, נעשה זה להם לדבר ברור ומקובל. ואחר שקבלו התורה וראו

נפשות חסידיו | סיפורים ולקחיהם מאת מו"ר שליט"א

ובעבור תהיה יראתו על פניכם

כל מעט צער ויסורים שעובר בזה העולם, מנקה לו הרבה מאוד מהעונשים למעלה וממתיק ממנו כמה וכמה דינים על מעשיו שאינם כפי רצון הבורא.

מכאן למדנו כמה על האדם לקבל באהבה כל מה שהקב"ה עושה עמו, לדעת שהכל לטובתו והכל ברחמים גדולים כדי להצילו מדין שמים, וכדברי המשנ"ב "כי באמת כל היסורין וכו' הכל כפרה על העונות, כדי שלא יצטרך להתיישר לעתיד לבא, ששם העונש הוא הרבה יותר גדול" (סי רכ"ב ס"ק ד). ועל זה אמר דוד המלך ע"ה בתהילים: "שבטך ומשענתך המה ינחמוני".

בשעה שהגאון מוילנא עמד להסתלק מן העולם, היה כולו אפוף חיל ורעדה ופחד נורא מאימת הדין, שאלוהו תלמידיו: "רבי עד כאן?" הרי רבינו עסק כל ימיו רק בתורה ותפילה ועבודה ולא הסיח דעתו לרגע מדבקות בקונו, ואם הוא כל כך רועד ומפחד, מה נענה אנן אבתרייהו?

ענה להם הגאון ואמר, אכן, אין לי במה להפיס את דעתכם. אילו הייתם יודעים עד היכן מגיע עומק ודקדוק הדין למעלה, לא הייתם מתפלאים על פחדי הגדול, כי יש ויש ממה לרתות ולהתפחד עד מאוד!...

הדבר היחיד שבו יכולנו מעט להפיס את דעתכם, הוא רק זה, שעל האדם לדעת כי

ניצוץ אחד! | ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי מורינו שליט"א

הדיבר הוא גילוי פנימיות המחשבה, ומתקן הלב והמוח שירגישו גם הם הבטחון ואור האמונה!